

Sammanfattning av vad klubben gjort sedan 1996

Starten

I juni 1996 samlades 20 brandbefäl från Räddningsverket och kommunen för en enkel middag för att diskutera en idé att bevara och beskriva Värmlands brandhistoria. Uppdraget blev att starta Värmlands Brandhistoriska Klubb som bildades i november 1996. Det hörde till saken att jag hade råkat ha två stora motorsprutor (Albin) i källaren. Nils Weslien blev klubbens förste ordförande.

Museum och förråd

Efter ett upprop i pressen 1997 erbjöds vi att ställa ut materiel i Storfors Spruthus vilket började 1998 i halva byggnaden. Samma år startade vi en hemsida och skickade ut vårt första informationsblad om Värmlands brandhistoria – det har hittills blivit 72 blad. Utöver föremål började vi samla in historiska uppgifter.

1999 fick vi tillgång till hela Spruthuset och skyltar kom upp på kommunens infartstavor. Samma år hade vi uppvisning med en äldre brandbil och Albin-motorspruta på Fastingsmarknaden i Kristinehamn. Radio Värmland gjorde ett reportage från Spruthuset.

Ett äldre mobförråd togs i anspråk vid Nässundet. Mycket arbete utfördes under denna tid av Bengt Röö och Anders Persson från Storfors som arbetade dagtid hos Bergslagens Räddningstjänst. 2020 fick vi tillgång till en sinnerstensbyggnad intill Spruthuset där vi kan förvara lättare och bärbar utrustning.

Spruthuset utsågs 2002 till Storfors bästa hus med motiveringen. ”En spännande byggnad som vittnar om ortens brukshistoria och som ofta används som ikon för orten”. Från och med 2003 är tornet belyst. Under några år fanns en fontän, f.d. vattenkanon i dammen invid Spruthuset.

Samlingar kommer från Värmland

1999 fick vi ett lastbilsflak med äldre utrustning från Karlstad. Vi har fått gåvor från privatpersoner, räddningstjänsterna i Arvika, Degerfors, Kristinehamn och Grums Bruk. Utrustning har också deponerats hos klubben från privatpersoner, Sunne och Bergslagens räddningstjänster och Hammarö hembygdsförening. Vi har övertagit delar av MSB:s museala samlingar.

Ca 300 olika föremål är registrerade men totala antalet är minst 800. Vi har ca 600 böcker och dokument samt fotografier och ett par albumsamlingar.

Bidrag till projekt

Landstinget och länsstyrelsen bidrog med 14 tkr för att skapa materiel till en lokal uppvisningsgrupp för äldre släckteknik. Ur Landstingets beslut; *Den del av historien som klubben fokuserar finns i alla olika miljöer runt om i länet och den har därtill ofta haft ett starkt socialt inslag. Förutom att det rör sig om en del av lokalhistorien som är mycket litet belyst ter sig denna satsning på ett litet, men informativt och pedagogiskt upplagt museum som ett intressant nytt tillskott bland turistmålen i kommunen.*

Riksantikvarieämbetet gav oss 15 tkr för återställning av äldre släckmateriel och har haft EU-bidrag på 100 tkr för att bedöma våra olika projektidéer. För detta anställdes en lokal ekonom som tittade på ”Skolsatsning kring äldre släckteknik”, ”Brandman för en dag”, ”Uppvisningsgrupp” och ”Teambuilding – teater på Torget”. Dessa projekt har inte varit möjliga att fullfölja. 2004 fick vi 30 tkr från Alfa-stiftelsen för anpassning till barn och ungdom och monterade bla en glidstång.

Aktiviteter

De första åren kunde vi ha öppet med hjälp av medlemmar. Vi fick sedan sommarhjälp genom arbetsmarknadsåtgärder och skolungdom vilket är nödvändigt för att klara sommarmånaderna. Sedan 2018 har vi inte kunnat ha sommaröppet.

Klubben drev turistbyrå på entreprenad 2001-03 och deltog på en fritidsmässa i Storfors sport-hall 2001. Vi hade en mindre monter i Värmlands museums entré och hos Räddningsverket under våren 2002. 2003 gjorde vi, med hjälp av Per Modin, en brandskyddsfolder som delades ut till alla hembygdsföreningar.

2004 års brandkårstävling i Storfors hade ett extramoment med handspruta och vattenlangning vid Spruthuset. Ett veteranrally med ca 90 bilar hade en kontroll hos oss samma år. Under åren har vi besökts av bla en sportbilsklubb, Svenska Ferrariklubben, tåghistoriker och brandkårsgrupper. Ett elevprojekt vid Vargbroskolan resulterade i Spruthusets Dag 2007 med tips-runda och underhållning.

Det var brandbilsrally i Karlstad 2008 och vi bidrog med en liten visning på torget. Vårt arbete presenterades på Tekniska Museets Nördcafé hösten 2008. Samma år intervjuades jag i Karlavagnen som hade tema ”föreningarna ni inte visste fanns”. Brandhistoriska Sällskapet hade 2010 sitt höstmöte i Storfors/Kristinehamn där temat var ”Arkivering och vård”.

Vi visade samlingarna i samband med Storfors Fair, en mässa som drevs under ett par år, med start 2011. Brandmuséet ingår i länets museigrupp. Klubben är med i MSB:s projekt ”Aktiv mot brand” sedan 2013 och ordnade en Brandvarnardag tillsammans med kåren i Storfors. Föredrag sker regelbundet för olika grupper.

Värmlands museum förslog en historiedag för alla Storfors femteklaser och det genomfördes i och omkring Spruthuset 2014. Året därpå visade vi äldre civilförsvar tillsammans med Karlstadsregionens räddningstjänst vid Brigadmuseet i Karlstad.

En mindre studiegrupp ville 2017 öka intresset för Badhushusparken. En skrivelse med förslag lämnades till kommunen. Då ordnade vi också första ”Kulturarvsdag” i Storfors.

Två hemsidor

På www.brandhistoriska.org har vi ca 2300 notiser om bränder och brandskydd i Värmland. Dessutom finns ca 90 lagar/stadgar/förordningar. Fördjupande texter beskriver nationell brandhistoria och brandskydd i Värmland. En längre uppsats berör allt om John Ericssons arbete med att utveckla världens första ångspruta.

2018 startade vi en hemsida via vårt medlemskap i Hembygdsförbundet och den berör Storfors brandhistoria och Spruthuset. <https://www.hembygd.se/admin/varmlands-brandhistoriska>

Medlemskap i klubben

Idag har vi tolv organisationer och räddningsstyrkor som medlemmar (500 kr/år) samt ca 50 enskilda personer (100 kr/år). Alla är välkomna att bli stödjande medlemmar.

Klubben är med i Hembygdsförbundet, Brandhistoriska Sällskapet, Bergslagskanalen och Kristinehamn Nostalgi och Nutid (KNN). Våra inkomster kommer från medlemskap och inträde.

Fortsättning

Vår verksamhet är känd inom fackkretsar och Spruthuset är en välkänd byggnad synlig för alla som passerar. Detta har bidragit till att ganska mycket har skrivits om oss. Vi är dessutom ensamma att beskriva utveckling i ett helt landskap.

Arbetet går vidare med samlingarna där vi bland annat kan variera fordon som visas. Besöksmålet kan utvecklas om fler kan ge stöd med visningar. Beskrivning och fördjupning av historien fortsätter.

Björn Albinson, maj 2021
Sekreterare